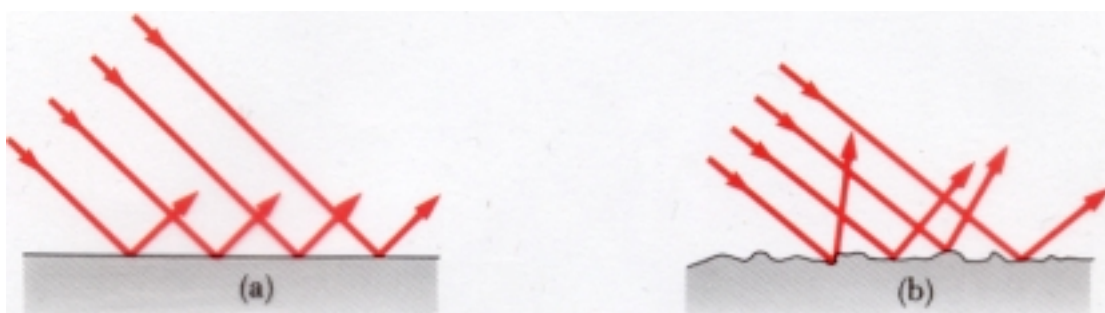

Κεφ. 9 (part 2, pages 10-18)

Γεωμετρική οπτική.

Μελετάμε φωτεινές δέσμες όταν προσπίπτουν σε οπτικά όργανα, χωρίς να λαμβάνεται υπόψιν η κυματική φύση του φωτός.

Ανάκλαση από κάτοπτρο

Πρόσπτωση σε λεία
& στιλπνή επιφάνεια

Τραχεία επιφάνεια

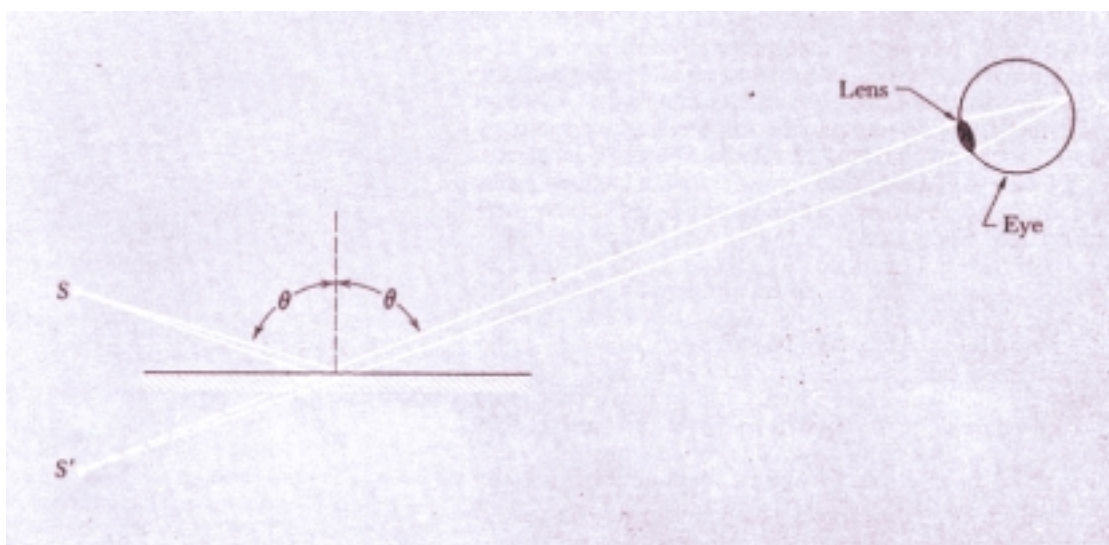
1. Η προσπίπτουσα και η ανακλώμενη ακτίνα ορίζουν επίπεδο που είναι κάθετο προς την ανακλαστική επιφάνεια (το κάτοπτρο).
2. Η γωνία προσπτώσεως ισούται με τη γωνία ανακλάσεως.

Τί συμβαίνει κατά την ανάκλαση;

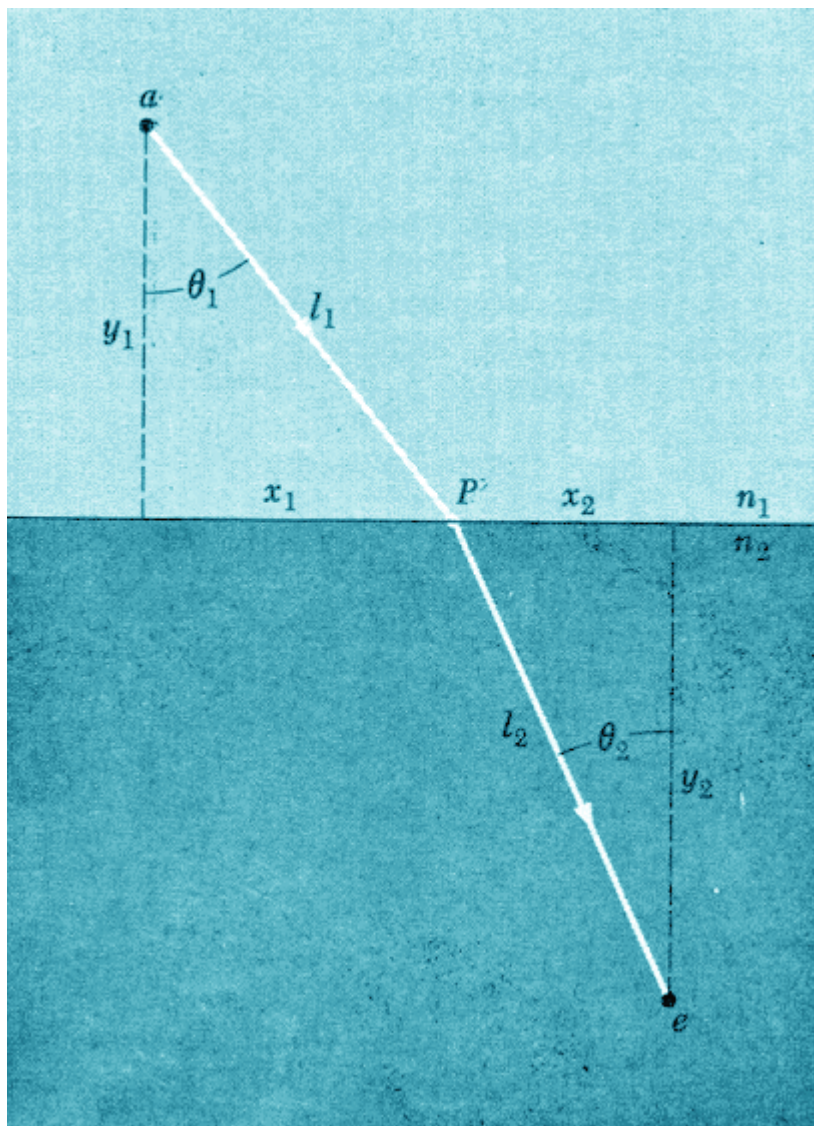
Τα άτομα της ανακλαστικής επιφάνειας **διεγείρονται** (απορροφώντας ενέργεια) από το προσπίπτον κύμα και στη συνέχεια **αποδιεγείρονται** (δηλ. ακτινοβολούν).

Όταν η ανακλαστική επιφάνεια είναι λεία και στιλπνή, τα άτομα της ανακλαστικής επιφάνειας είναι κανονικώς διατεταγμένα και επομένως όταν ακτινοβολούν (κατά συστοιχία) δίδουν **ενισχυτική συμβολή** κατά μια συγκεκριμένη διεύθυνση (εκείνη της ανακλώμενης ακτίνας).

Είδωλο σημειακής πηγής

Διάθλαση

Αρχή του Fermat: το φως ακολουθεί κατά τη διάδοσή του εκείνη τη διαδρομή, η οποία απαιτεί τον ελάχιστο χρόνο.

Διαδρομή aPe: (σημεία a και e σταθερά)

απαιτούμενος χρόνος = $l_1/v_1 + l_2/v_2 = l_1 n_1/c + l_2 n_2/c$

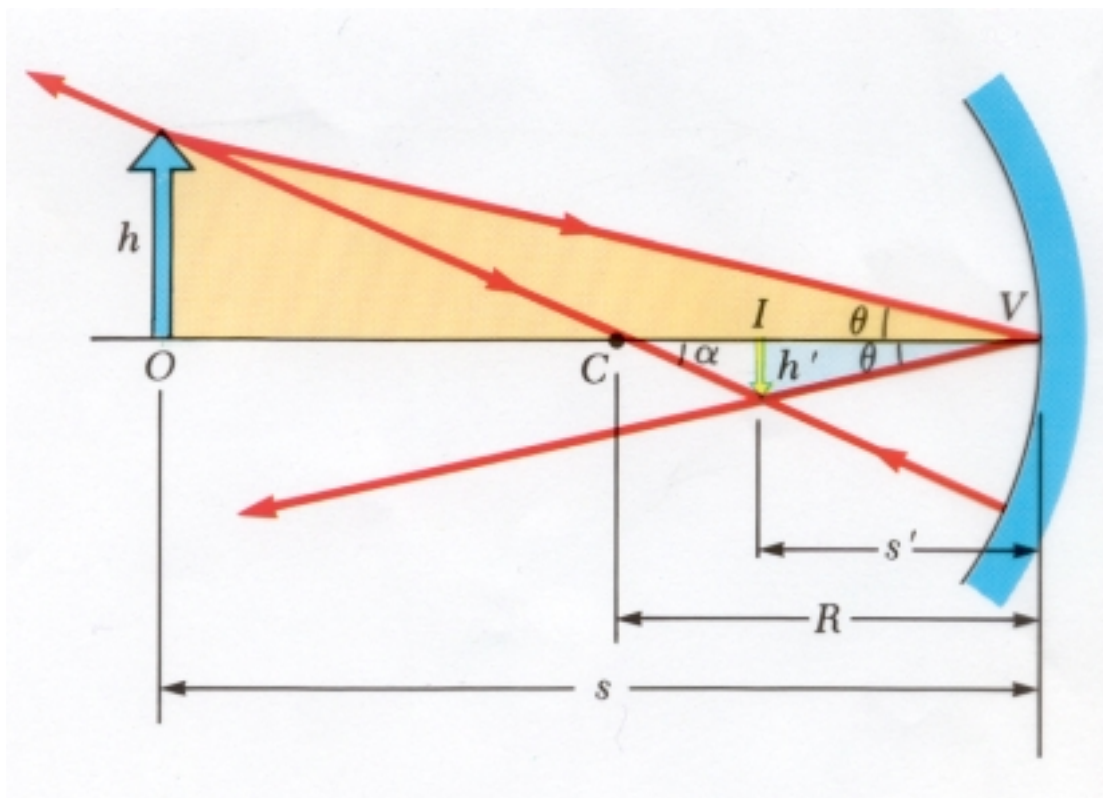
άρα θα πρέπει: $l_1 n_1 + l_2 n_2 = \min$. Από το σχήμα έχουμε

$$n_1\sqrt{y_1^2 + x_1^2} + n_2\sqrt{y_2^2 + x_2^2} = \min \quad \text{και διαφορίζοντας}$$

$$n_1 \frac{x_1 dx_1}{\sqrt{y_1^2 + x_1^2}} + n_2 \frac{x_2 dx_2}{\sqrt{y_2^2 + x_2^2}} = 0. \quad \text{Ομως } dx_2 = -dx_1, \text{ οπότε}$$

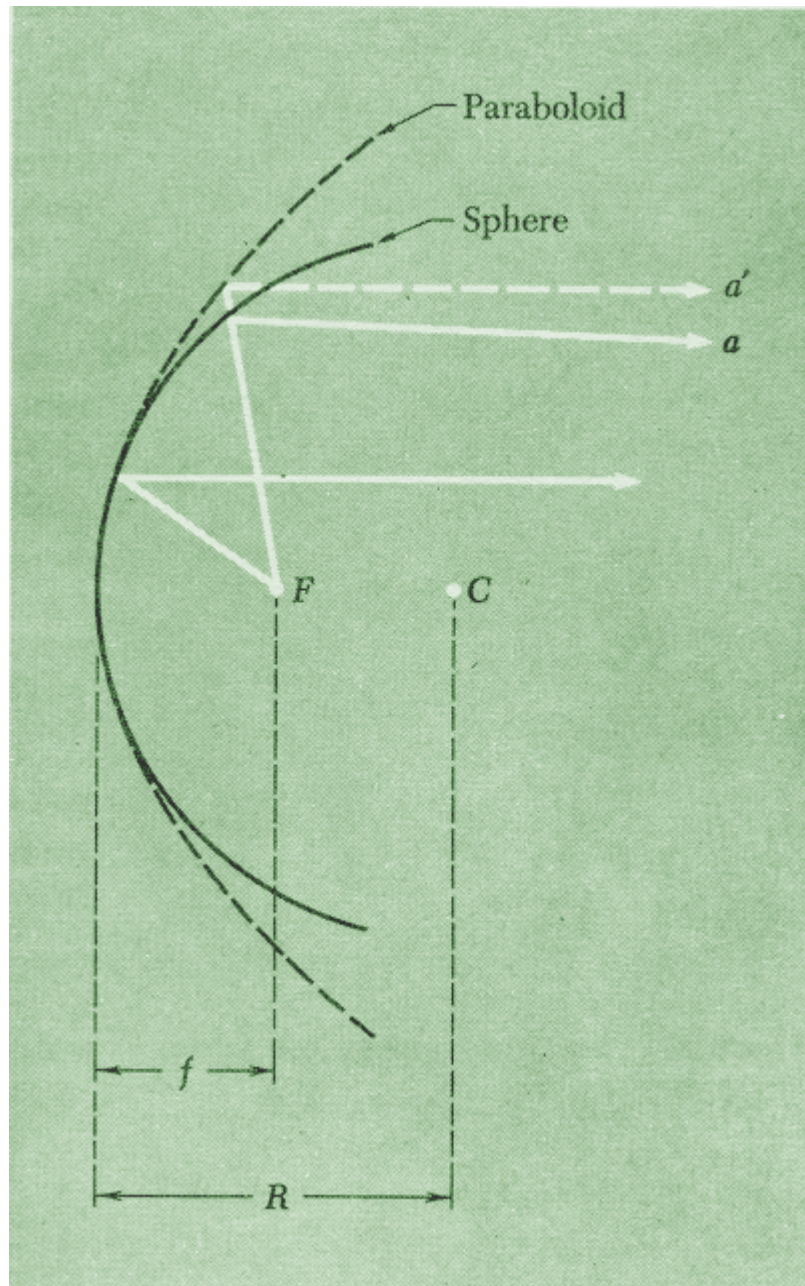
η σχέση γράφεται $(n_1 \frac{x_1}{\ell_1} - n_2 \frac{x_2}{\ell_2}) dx_1 = 0$. Εισάγοντας τα ημίτονα, προκύπτει η **σχέση του Snell**, $n_1 \sin \theta_1 = n_2 \sin \theta_2$.

Κοίλο σφαιρικό κάτοπτρο

Αν $D \ll R$, το σφαιρικό κάτοπτρο συμπεριφέρεται σχεδόν σαν παραβολικό. (D είναι η διάμετρος του ανοίγματος του κατόπτρου)

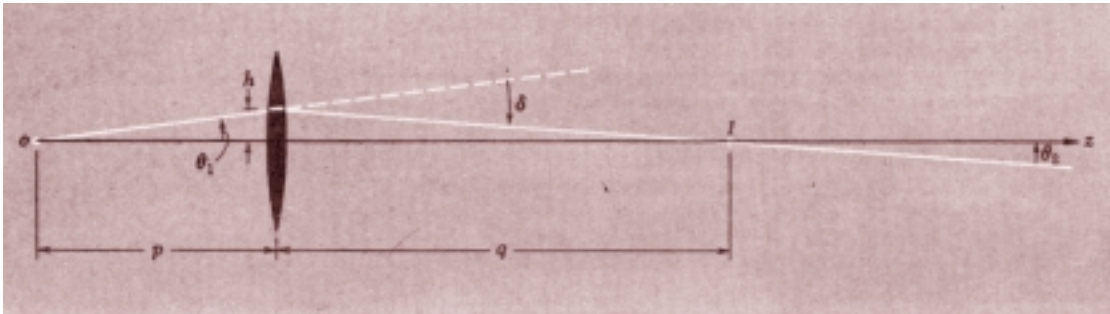
Φωτεινή δέσμη που βγαίνει από το κάτοπτρο έχει γωνιακό άνοιγμα $\Delta\theta = \lambda/D$.

Τύπος των κατόπτρων: $\frac{1}{s} + \frac{1}{s'} = \frac{1}{f}$
 με $f=R/2$.

Λεπτοί φακοί

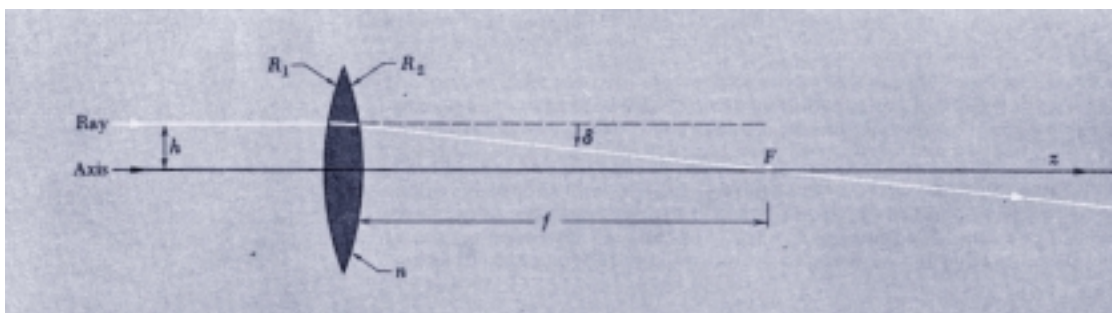
Σημειακό αντικείμενο:

Από το σχήμα έχουμε, $\delta = \theta_1 + \theta_2$, όπου $\theta_1 \approx \tan \theta_1 = h/p$ και $\theta_2 \approx \tan \theta_2 = h/q$, ενώ η απόκλιση είναι $\delta = h/f$, άρα

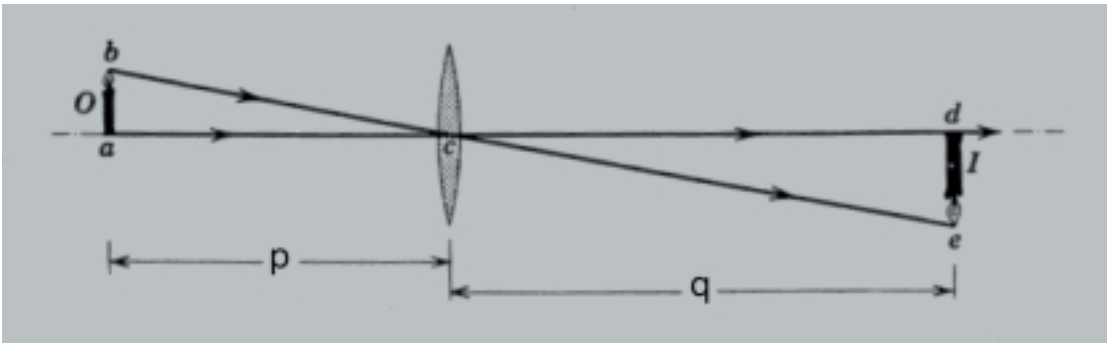
$$\frac{1}{p} + \frac{1}{q} = \frac{1}{f}$$

Εστίαση παραξονικών ακτίνων

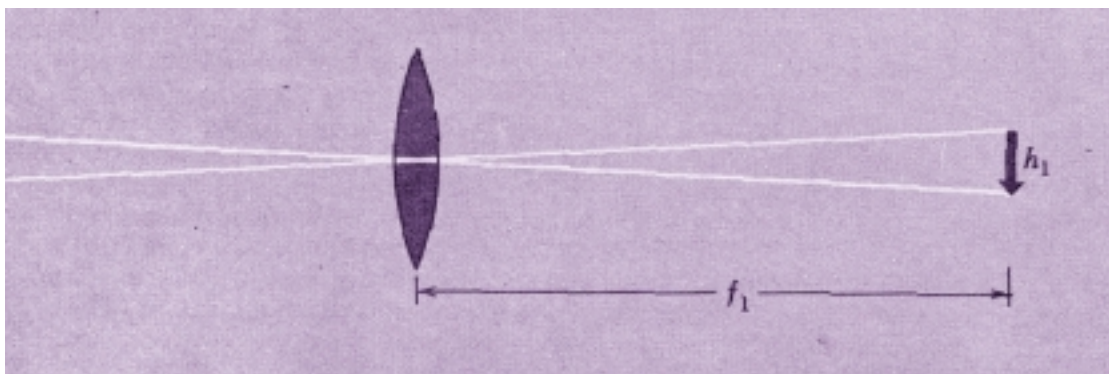

Γωνιακή εκτροπή, $\delta \approx \tan \delta = h/f$

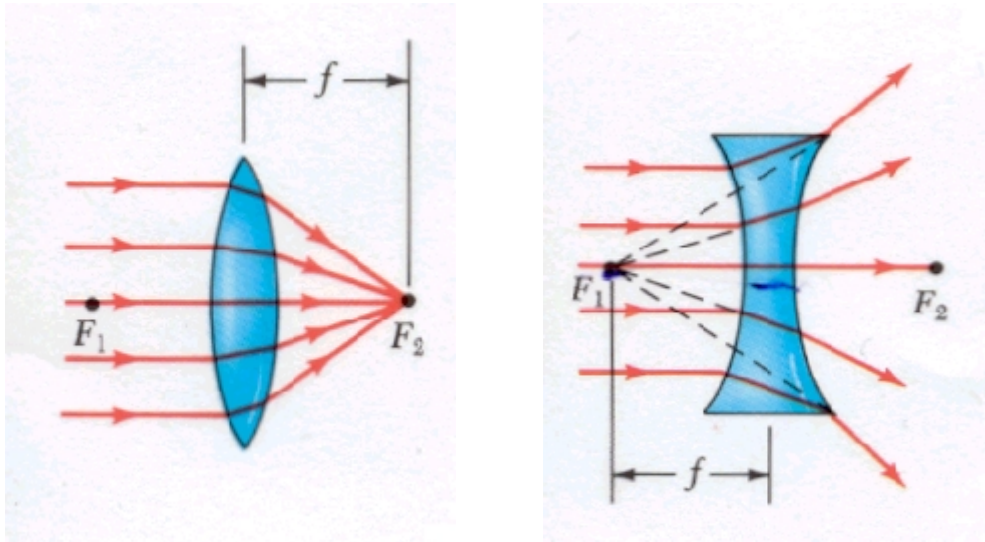
Εγκάρσια μεγένθυση, $m \equiv h'/h$

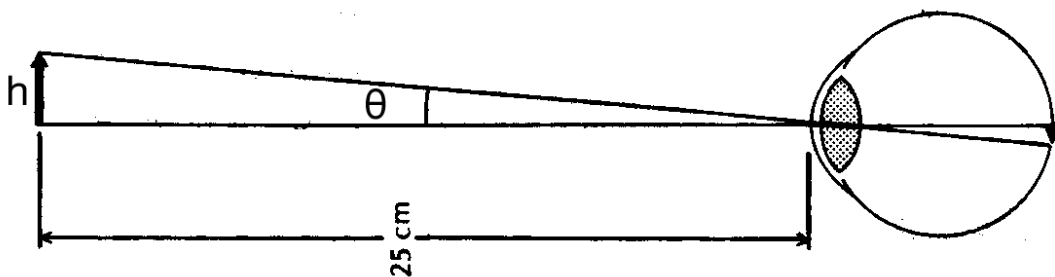
Από το σχήμα προκύπτει, $m = -q/p$
 (Αν $p \rightarrow \infty$, τότε $q \rightarrow f$, δηλ. το είδωλο ενός απομακρυσμένου αντικειμένου σχηματίζεται πάνω στη κυρία εστία F)

Συγκλίνων και αποκλίνων φακός

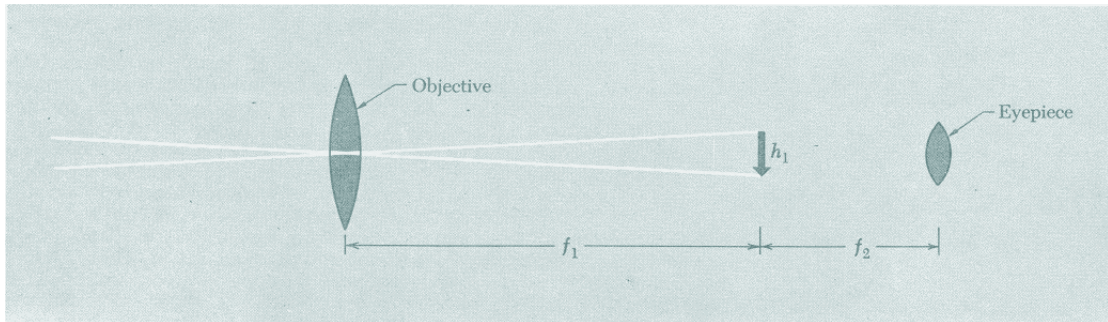
Οραση με γυμνό οφθαλμό

Είδωλο επί του αμφιβληστροειδούς χιτώνος
 Εγγύτατο σημείο ευκρινούς οράσεως ($p \sim 25\text{cm}$)
 Βάθος βολβού $\sim 1.7\text{cm}$
 Προσαρμογή οφθαλμού. Χαλαρωμένος οφθαλμός

Τηλεσκόπιο

Μικροσκόπιο

